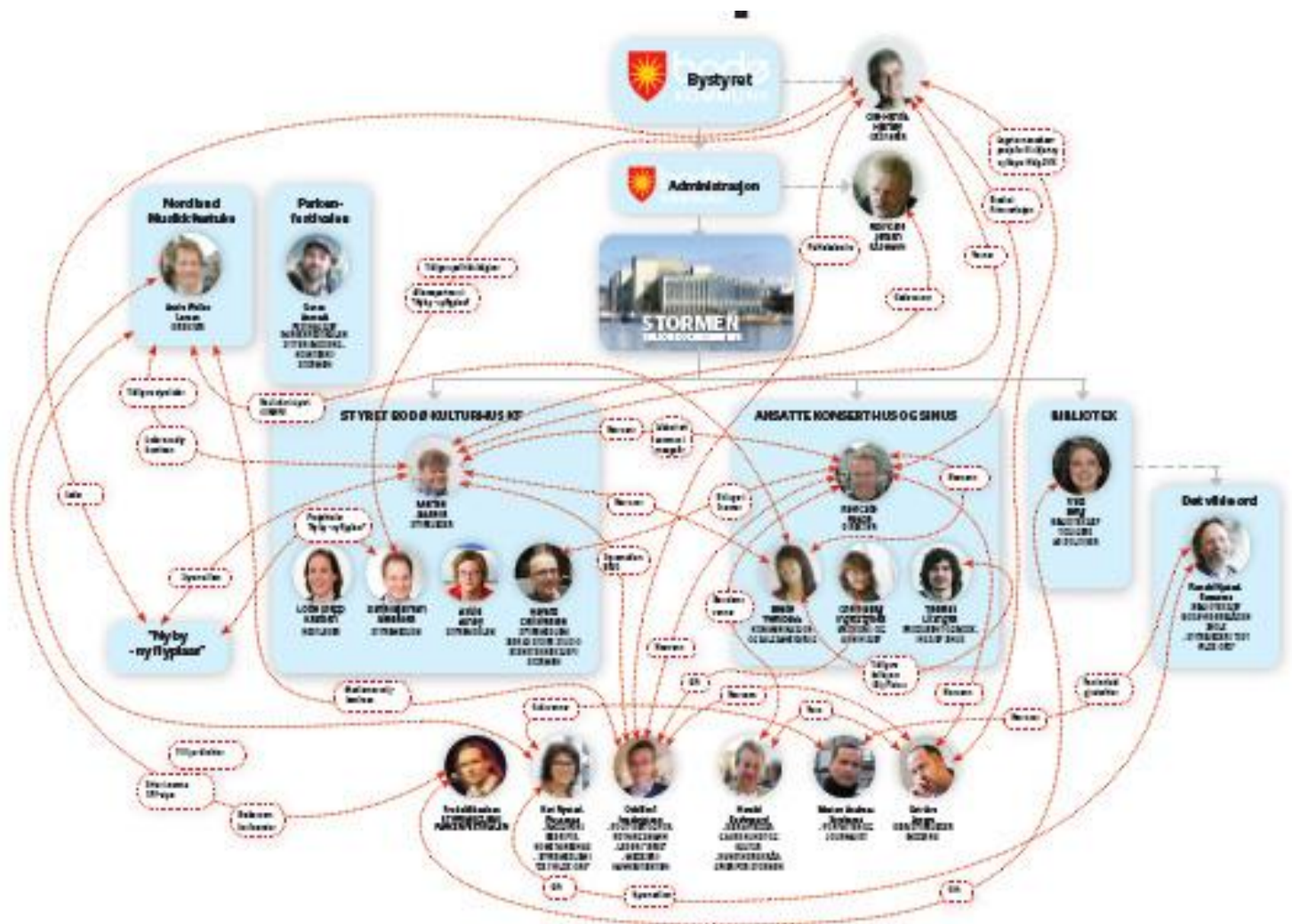

Metoderapport til Skup Stormen-saken

Av: Siri Gulliksen/Avisa Nordland

Journalist:
Siri Gulliksen
Finnshaugen 6a, 8012 Bodø
Tlf: 91 64 87 86
siri.gulliksen@an.no

Redaksjon:
Avisa Nordland
Postboks 1425, 8002 Bodø

1. Innledning:

Stormen-saken i Bodø kom i kjølvannet av at Stavanger kulturhus mottok et krav fra Skatt Vest om å tilbakebetale 250 millioner kroner på grunn av uklarheter rundt tolkningen av regelverket for momskompensasjon til kulturformål. Selv om Stavanger-saken ble slått stort opp i media i mars 2015, ble problemet kjent allerede for mange år siden. Nettopp dette momentet lå til grunn for momsekspert Finn Lervik, som ble hyret inn av Bodø kommune for å komme med en anbefaling til driftsmodell for kulturhuset Stormen i Bodø, som skulle åpne høsten 2014. Nettopp dette var hovedårsak til at bystyret enstemmig vedtok å drifte Stormen KF etter den såkalte «utleiemodellen», i stedet for «kompensasjonsmodellen» - blant annet brukt i Stavanger. Så hvorfor driftes da Stormen etter kompensasjonsmodellen ett år etter åpningen? Og kan avsløringene i kjølvannet av dette ha kostet ordføreren jobben og høyresida makta i Nord-Norges nest største by?

2. Jobbens faser:

Mars 2015: Kulturhussaken i Stavanger blir aktualisert på nytt i mars 2015, når millionkravet kommer i posten. Direktør for kulturhuset i Bodø, Rolf-Cato Raade, står fram i Avisa Nordland og sier han frykter samme skjebne for Stormen. Samme dag får jeg et tips, via en mellommann, om at noen burde se nærmere på akkurat dette med driftsmodell i Stormen.

Den dag vet jeg ikke hvem tipseren er. Han eller hun vil for alt i verden ikke avsløre sin identitet. Det virker både rart og uforståelig på det tidspunktet.

Fordi tipset er så lite konkret, er det vanskelig å vite hvor jeg skal begynne. Planleggingen av Bodøs nye kulturhus går tilbake til midten av 2000-tallet. Jeg bruker ledige stunder til å lese bystyre- og formannskapsdokumenter og alt jeg kommer over av offentlig tilgjengelig informasjon om forberedelsene til både bygging og drift av Stormen. Temaet driftsmodell ble første tatt opp i 2012, da kommunen leide inn momseksperter Finn Lervik i advokatfirmaet Øverbø og Gjørtz for å finne den beste løsningen. Alternativene: Utleiemodellen eller kompensasjonsmodellen.

Jeg tillater meg å forklare kort forskjellen, da dette er komplisert materie:

- Med utleiemodellen har kommunen – som utleier av lokaler til avgiftspliktige eller kompensasjonsberettigede leietakere – fradragsrett i henhold til merverdiavgiftsloven. Denne løsningen anses som robust fordi den forholder seg til et lovverk som er forutsigbart. (Brukes av kulturhusene i Tromsø og Molde)
- Med kompensasjonsmodellen, må man forholde seg til kompensasjonsloven. Kompensasjon ytes ikke ved utleie av lokaler eller når kommunene driver virksomhet som er i konkurranse med andre som ikke oppnår kompensasjon for merverdiavgiften. Denne løsningen anses å være den som er økonomisk mest gunstig. (Brukes av Stavanger kulturhus)

Jeg får innsyn i Lervik-rapporten, som konkluderer bastant med at utleiemodellen er den beste løsningen for Stormen. Et av hovedargumentene er at kompensasjonsmodellen er under press fra ESA-domstolen, noe som skulle vise seg å ramme Stavanger kulturhus kort tid etterpå. Konklusjonen i Lervik-rapporten er i og for seg lett å forstå for en lekmann, men store deler av materien for øvrig er svært finjuridisk og komplisert.

I hovedtrekk vedtar bystyret i Bodø kommune 27. mars 2014 å følge advokat Lervik sin anbefaling, nettopp for å unngå å havne i samme situasjon som Stavanger. Implementering av driftsmodell blir deretter satt ut til kulturhusstyret. Så hvorfor er direktør Rolf-Cato Raade ett år senere så bekymret for å havne i samme knipa som Stavanger?

Jeg sender ham en SMS: «Hvilken driftsmodell bruker Stormen?» Og får til svar: «Kompensasjonsmodellen».

Så hva har skjedd i mellomtiden? Det skulle vise seg å bli vanskelig å få en fullstendig oversikt over.

April 2015: Stormen konsert- og kulturhus driftes i strid med bystyrevedtak og på tvers av de anbefalinger som Bodø kommune har brukt mye penger på å kjøpe. Politikerne er heller ikke klar over dette. For å få en forklaring på hvorfor, er det selvsagt nødvendig å snakke med kulturhussjef Raade og styreleder Morten Jakhelln. Men bortsett fra den nevnte SMS-en fra førstnevnte, blir alle min forsøk på å etablere kontakt, møtt med en mur av taushet (nærmere beskrevet under avsnittet «kilder»). Da jeg etter hvert får kontakt, etter at første sak var satt på trykk, erkjenner styreleder at kulturhuset driftes etter en annen modell enn det bystyret bestemte. Han forklarer at en rapport fra et annet konsultentselskap, med en annen anbefaling enn den som politikerne la til grunn, har blitt foretrukket. Men hvor var denne rapporten? Den var i alle fall ikke forelagt politikerne. Ei heller journalført i postlister. Det fantes heller ikke spor av at den var lagt fram for styret i kulturhuset. Jeg retter formelle forespørsler til rådmann, kommunikasjonssjef, styreleder og daglig leder om innsyn i rapporten, men får den først i hende over ei uke senere og etter gjentatte purringer. Rapporten er forfattet av Ernst & Young, er på en tidel av størrelsen til Lervik sin, men konkluderer riktignok med det motsatte.

Ikke overraskende skorter det ikke på reaksjoner fra opposisjonspolitikere. Men også statsvitere engasjerer seg i debatten. Allerede to dager etter første publisering, blir det avkrevd en redegjørelse fra rådmann Rolf Kåre Jensen. Han tar ingen selvkritikk og hevder han har orientert formannskapet. Ingen av medlemmene kan erindre dette. Han sier også at Stormen, som er et kommunalt foretak, har delegert myndighet til å drifte Stormen. Politikerne er ikke fornøyd med redegjørelsen og krever at saken tas tilbake til bystyret.

Mai 2015: I kjølvannet av sakene som hittil er publisert, blir vi kontaktet av flere som vil snakke, under forutsetning av at informasjonen blir holdt konfidensiell. Vi får også tak i skriftlig dokumentasjon på at det er flere personer tett på styreleder og daglig leder som har reagert på at hvordan de turer fram uten å forholde seg til verken kommunen (eier) eller kolleger i KF-et. Dokumenter fastslår også at personer som har stilt seg kritisk til bytte av driftsmodell, ikke lenger jobber i selskapet – dog uten at vi har klart å dokumentere en sammenheng. Samtidig sier to Stormen-sjefer opp sine jobber etter bare et halvt års drift. Den ene av dem sa opp en god jobb i Trondheim og flyttet til Bodø ens ærend for å jobbe i Stormen. Ingen av dem vil snakke med oss om hvorfor. Offisielt blir avgangene beskrevet som «udramatiske».

Da Lervik sin driftsmodell ble vedtatt, ble også Stormen Drift AS opprettet. Deres oppgave var å fungere som en paraply over de to byggene og ha formynderoppgaver i forhold til konserthussjef og biblioteksjef. Men Stormen Drift blir vedtatt avvirket. Offisielt fordi «de har utført sine oppgaver». Uoffisielt fordi de har blitt vingeklippet av lederduoen Raade og Jakhelln så snart driften offisielt ble delegert dem. Vi kjenner også til at person tett på denne prosessen har følt seg «presset» til å ikke uttale seg negativt i media hvis vedkommende vil

fortsette i sitt verv. Tross mengder at under hånden-informasjon, har personene som omtales ikke vært villig til å kommentere det overfor AN. På grunn av dette, har svært mange av opplysningene aldri blitt publisert.

7. mai 2015 blir Stormen-saken tatt opp i bystyret i Bodø kommune. Men verken styreleder, daglig leder eller noen andre fra styret dukker opp i salen. Rødt-politikere etterlyser dokumentasjon på at skifte av driftsmodell er styrebehandlet og antyder at konklusjonene i Ernst & Young-rapporten er forhåndsbestilt. Stemningen er svært amper og opposisjonen legger ikke skjul på at de er provosert og føler seg ført bak lyset. Flere partier etterlyser styreleder Morten Jakhelln. Daværende ordfører Ole Henrik Hjartøy (H) blir bedt om å svare på kritikken. Han sier han ikke hadde deltatt på noen beslutningsmøter og driftsmodell, men avfeier at noe uriktig har skjedd. Han lover også en grundig sak til neste bystyremøte. Ordføreren avslutter med å kritisere ordbruken mot styreleder Jakhelln: - *Så vidt jeg vet, er styreleder på reise og jeg synes denne typen ordbruk og angrep er respektløst overfor en person som ikke er her og kan svare for seg.*

Dagen etter bystyremøtet tar styreleder Morten Jakhelln kontakt og vil uttale seg. Hans versjon skiller seg fra både den politiske og administrative ledelsens. «*Det var administrasjonen i Bodø kommune som bestemte driftsmodell for Stormen. Ordfører ble holdt løpende informert*» sier han. Dette bekreftes i styreprotokoller som vi til slutt klarer å spore opp. Og ikke nok med det: Til bråket i bystyret dagen før, sier han: «- *Jeg spurte ordføreren senest mandag om jeg skulle avlyse mine møteplaner for å delta i bystyret. Til det svarte han at*

jeg ikke var innkalt og derfor ikke trengte å stille» Hjartøy svarer: «– Det var jeg som spurte om han hadde tenkt å være til stede. Men han svarte at han var forhindret.» Så hvem snakker sant?

Sjefredaktør oppsummerer under overskriften: [«Farsen har blitt en politisk saus som ikke smaker godt»](#)

Juni 2015: I bystyremøtet 18. juni blir det vedtatt at Stormen-saken skal behandles av kontrollutvalget i kommunen. Rådmannen, som tidligere ikke har tatt selvkritikk, legger seg nå falt og beklager at saken om endring i driftsmodell ikke er tatt tilbake til bystyret.

Enda en sier opp: Markedssjefen gir seg etter mange års engasjement i Bodø kulturhus.

August 2015: Det er fellesferie og stille rundt Stormen. Men så: BT-, Nordlys- og Adresseavisen-spaltist Morten Strøksnes slipper bomba: «Bodø har lenge hatt rykte på seg for å være en ganske korrupt by». Strøksnes bruker Stormen-saken som hovedargument for påstanden og argumenterer: *«Bodø har også lenge hatt rykte på seg for å være en ganske korrupt by. Et sted der viktige avgjørelser tas av venner som har snakket sammen i hemmelighet, og nettverk er alfa og omega. Byen har i rene tall flere frimurere enn Bergen og Trondheim. Næringslivstopper, jurister, byråkrater, kulturpersonligheter og politikere møtes i byens losje. De bruker neppe all sin tid på å ligge i likkister eller leke med dødningskaller... Da saken kom for dagen i april, slo de involverte rett og av mobiltelefonene og gjorde seg utilgjengelige. De satset tilsynelatende på at problemet ville forsvinne, slik de pleier, for det er jo deres by. Når det ikke skjedde, hadde de involverte mange ulike forklaringer, med én ting til felles: ingen av dem var troverdige.»*

Byen koker og kommentarfeltene flommer over. Strøksnes har uten tvil truffet en nerve, selv om mange mener «korrupsjon» er et vel sterkt ord. Noen mener imidlertid kommentaren er helt innafor. I spalteteksten får også lokalmediene krass kritikk for å vende det døve øret og det blinde øyet til det de vet foregår i byen. Flere mediefolk

utfordrer Morten Strøksnes til å komme med konkrete eksempler på at Bodø er forpestet. Jaggu får de ikke svar på tiltale. 19. august kommer Strøksnes' nye leserbrev. Et sju A4-sider langt frontalangrep på navngitte personer i Bodøs kulturmiljø. Stormen-direktør Rolf-Cato Raade og Bodø Nu-eier Geir Are Jensen blir viet desidert mest spalteplass. De to er venner. Nære venner, ifølge dem selv. For nære? Brevet inneholder sterke anklager. AN velger å publisere, samtidig som vi starter arbeidet med å innhente imøtegåelser. Sjefredaktør Jan-Eirik

Hanssen forklarer hvorfor i en kommentar som blir publisert kort tid etter. (se publiseringsoversikten: [«Derfor publiserte vi»](#))

Anklagene i Strøksnes' leserbrev bekrefter mange av de ryktene som AN har kjent til i flere måneder, men ikke hatt belegg for å kunne skrive. En liten «maktelite» bestemmer mye i Bodø by. For mye? Så mye at det blir udemokratisk? Vi lager et nettverkskart for å få oversikt over hvem som kjenner hvem og resultatet er oppsiktsvekkende. Samtidig forsøker vi å få bekreftet eller avkreftet påstandene i leserbrevet, en etter en. Resultatet presenterer vi i over [åtte sider](#) i helgemagasinet lørdag 29. august. Vi får svar på mye, men ikke alt.

September 2015: Tre uker etter den omfattende nettverksreportasjen oppsummerer vi saken, men har - tross nitidig arbeid - ennå ikke fått svar på alle spørsmålene. Gravearbeidet avslører imidlertid hele tiden nye forhold.

For eksempel at styreleder Morten Jakhellns firma, Jakhelln Bil, leaser en bil til konserthuset, uten å ha konkurranseutsatt oppdraget. Jakhelln står oppført som kontaktperson for konserthuset i kontrakten og signerer for bilfirmaet i samme dokument. Da AN endelig får utlevert kontrakten, etter tre purringer og tre uker, blir den terminert.

Vi får også ut papirer som dokumenterer at Bodø kommune brukte fire år, tre ulike konsulentbyråer og over én million kroner på faglige råd om momshåndtering – før Stormen KF bestilte sin egen rapport.

Bodø kommune har i årevis hatt tre deltidsansatte musikere ansatt. Bodø Rhythm Group er et rytmisk ensemble tilknyttet kulturhuset. Ensemblet ble etablert i 2004 og overført fra Bodø kommune til Bodø kulturhus i februar 2005. Styreleder Jakhelln og direktør Raade ønsker å avvikle rytmegruppa, men bystyret har sagt nei – flere ganger. Duoen har reagert med å nekte de tre musikerne adgang til Stormen siden huset åpnet dørene. Bodø Rhythm Group har gått i ett år uten å ha tilgang til egen arbeidsplass og advokater er hyret inn i arbeidskonflikten. Alt dette samtidig som de har hevet kommunal lønn.

Etter et halvt år, står første (og siste) person fram og forteller om det hun beskriver som et tospann i toppen som gjør som de vil og får den politiske ledelsen med på notene. - Det hersker en fryktkultur i Stormen, sier hun og snakker på vegne av mange. Hun opplever også at viktige beslutninger tas før og etter offisielle møter, ikke i møtene.

Kommunevalget 2015 banker på døren. Stormen-saken har uten tvil vært ei ripe i lakken for sittende ordfører Ole Henrik Hjartøy (H) og hans meningsfeller. Selv har Hjartøy møtt kritikken med taushet. Den som har uttalt seg til pressen, er stort sett rådmannen. En meningsmåling dagen før valget, viser at 40 prosent har lite tillit til Høyre-ordføreren. Valget blir jevnt og lange forhandlinger fortsetter også i dagene etter selve valgdagen. Det ender med maktskifte i Bodø, fra blått til rødt. Det som til slutt avgjør, er at Senterpartiet, med sin ene representant, bytter side – etter å ha sittet i posisjon med høyresida i fire år - nettopp på grunn av Stormen-saken og det hun beskriver som «udemokratiske prosesser».

Oktober 2015: Helgeland og Salten journalistlag inviterer til debatt om Stormen-saken – i Stormen. På grunn av interessen, blir debatten flyttet til storsalen i biblioteket. Salen er stappfull og streames på både nrk.no, journalisten.no og an.no. Morten Strøksnes er der, jeg er der, sjefredaktør Jan Eirik Hanssen, påtroppende ordfører Ida Pinnerød (Ap), High North News-redaktør Arne O. Holm

og Skup/PFU-veteran Thor Woie. Verken direktør, styreleder, rådmann eller ordfører takker ja. Den eneste fra «den andre siden» er Bodø Nu-kommentator Rune Nilsen. Temperaturen ble høy og debatten heftig likevel.

<http://www.nrk.no/nordland/se-hele-den-stormfulle-debatten-om-navngitte-personer-i-bodos-kultur--og-maktelite-1.12598879>

<http://journalisten.no/2015/10/korrupsjonsdebatt-i-bodo-i-kveld>

Kontrollutvalget innkaller til åpen høring om Stormen-bråket. Seks personer skal forklare seg, herunder direktør Raade og styreleder Jakhelln. Likevel: Tross en flere timer lang høring, klarer ingen å svare på hvor beslutningen om å endre driftsmodell ble tatt, av hvem og med hvilket mandat. Kontrollutvalgets dom er likevel krystallklar: Det er blitt begått feil og

flere er ansvarlige, inkludert avtroppende ordfører og rådmann. Kontrollutvalget bestemmer at driftsmodellsaken skal tilbake til bystyret og påpeker også store mangler når det gjelder referatsriving, protokoll- og journalføring i KF-et.

Stormen-direktøren har gitt sin gode venninnes reklamebyrå oppdraget med å designe, produsere og trykke 10.000 eksemplarer av konsertprogrammet til Stormen og 2000 eksemplarer av programmet til åpningsforestillingen. AN får innsyn i oppdragsbekreftelsen. Av den framgår det at oppdraget overskrider 100.000-kronersgrensen for når tilbudsinnhenting skal protokollføres.

Enda en sier opp. Denne gangen sjefen for klubbscenen Sinus.

November 2015: Jeg finner ut at den mye omtalte konsulentrapporten fra Ernst & Young, om driftsmodell, aldri ble verken konkurranseutsatt eller lagt ut på anbud. Da jeg først ber om innsyn i fakturaene, får jeg utlevert flere, på totalt 496.600 kroner. En person som sitter tett på lederduoen, tipser meg imidlertid om at en faktura mangler - den som vipper beløpet over Doffin-grensa. Jeg får tilsendt denne etter å ha purret, men en forklaring om at den beklageligvis var blitt avglemt. Stormen-direktør skylder på styreleder og sier «Bestillingene er fullt og helt gjort av styreleder og det må bli styreleder som besvarer dette». Styreleder Jakhelln erkjenner «rutinesvikt» og beklager at oppdraget ikke ble verken styrebehandlet eller konkurranseutsatt i tråd med Lov om offentlige anskaffelser. Han avviser imidlertid at han har kjørt solo. Engasjementet til Ernst & Young ble deretter avsluttet. Nyvalgt varaordfører Synne

Bjørnbæk (Rødt) mener Morten Jakhelln må stå ansvarlig for konsekvensene, også økonomisk. Tore Frellumstad er advokat og fagsjef for offentlige anskaffelser i Abelia og kaller overtrampet alvorlig

De siste forholdene gjør at kontrollutvalget vil se på saken enda en gang.

Morten Jakhelln annonserer til gratisavisa Bodø Nu at han går av som styreleder i Stormen. Det viser seg at han ga beskjed til daværende ordfører i en mail datert i september. Denne ble aldri journalført i postlistene til kommunen. I perioden fra mailen ble sendt, til den blir kjent har Stormen-saken vært diskutert og behandlet i flere politiske organ. Først etter klager til både kommunene og Fylkesmannen i Nordland, gir sistnevnte AN medhold i mailen burde vært journalført.

Enda en mellomleder sier opp sin stilling i Stormen. Nå er tallet oppe i fem. Ingen av dem vil kommentere årsakene til oppsigelsene.

Desember 2015: Stormen får nytt helt nytt styre. Ingen av de sittende blir gjenvalgt.

Salgs- og markedsstillingen som i dag er besatt av direktørens gode venninne, blir lyst ut på nytt og får 12 søkere. En annen blir til slutt foretrukket.

Striden om de tre musikerne i Bodø Rhythm Group fortsetter. Saken skal på nytt opp i bystyret, etter å ha blitt behandlet i kulturhusstyret og formannskapet. Kulturhuset vil fremdeles avvike ordningen, men den nye posisjonen sier blankt nei. I bystyret blir det vedtatt at musikerne skal få fortsette i sine stillinger, at de skal få gratis leie av klubbscenen

Sinus, samt 250.000 kroner i øremerkede produksjonsmidler fra kulturhusets budsjett.

3. Metode:

Da det første tipset kom, om at det kunne finnes en god sak hvis man gjorde litt reaserch rundt Stormen og driftsmodell, startet jeg uten mål og mening å lese gamle bystyredokumenter. Tipset gav ikke mye konkret å jobbe ut ifra, men fordi mellommannen var en jeg kjenner og stoler på, valgte jeg å gå «all in». Jeg brukte mye tid på å lese dokumenter, tolke dem og få verifisert innholdet. Jeg søkte ofte råd hos fagfolk for å få forklart momslovgivningen som var det som lå til grunn for sakens utgangspunkt. Jeg har brukt mye

tid på å snakke med folk, både innenfor og utenfor kulturhuset. De alle fleste av disse kildemøtene har vært uoffisielle og materialet aldri blitt publisert.

4. Kilder:

Skriftlige: Bystyredokumenter, konsulentrapporter, styreprotokoller, e-poster.

Åpne: Tidligere ordfører, Ole Henrik Hjartøy, rådmann Rolf Kåre Jensen, økonomidirektør Stephan Skjelvan, tidligere styreformann Morten Jakhelln, Stormen-direktør Rolf-Cato Raade, daglig leder Nordnorsk jazzsenter, Ulla Stina Wiland, Bodø Rhythm Group-musikerne, ny ordfører Ida Pinnerød, varaordfører Synne Bjørbæk, korrupsjonseksperter Ivar Romundstad, advokat Finn Lervik, leder kontrollutvalget Inga Lill Sundset, forfatter og journalist Morten Strøksnes, Tore Frellumstad, advokat og fagsjef for offentlige anskaffelser i Abelia.

Anonyme kilder: Ansatte i kulturhuset, tidligere prosjektmedarbeidere i Bodø kommune, epost-korrespondanse i forbindelse med avvikling av Stormen Drift, diverse kulturpersoner i sfæren rundt Stormen, opprinnelig tipser.

Om kildearbeidet: Dette har vært en svært utfordrende jobb når det gjelder kildene. Tipser var så redd for å bli identifisert at vedkommende bruker en mellommann for å kommunisere med oss. Den dag i dag vet vi ikke hvem denne personen er. Det har selvfølgelig vært tema om vedkommende kan ha en agenda, så alt av informasjon som har kommet, har vi vært nøye med å verifisere før det har blitt brukt. Journalisten har også god kjennskap til denne mellommannen, og anser vedkommende for å være redelig.

Når det gjelder aktørene i saken (ordfører, styreleder etc.) har vi hatt store problemer fra dag én med i det hele tatt å komme i kontakt med dem. Flere har gjort seg utilgjengelige, unnlatt å svare, trenert innsyn i dokumenter etc.

Bortsett fra politikere og utenforstående eksperter, har de aller fleste kildene krevd fullstendig anonymitet for å snakke med oss. Flere har også valgt å ikke si noe, tross at vi har hatt dokumentasjon på at de har vært involvert.

Økonomidirektøren som var den som ledet arbeidet med den første rapporten i perioden 2013/2014, ble langtidssykemeldt rundt samme tid som bystyret fattet sitt vedtak. Han er

nå sluttet i jobben og begynt i en annen stilling i kommunen.

Utfordringer:

- Jussen: momslovgivning og regler om merverdiavgiftsfradrag er et område av jussen som de færreste forstår seg på. Når det likevel var nettopp dette som var kjernen i saken, var jeg nødt til å bruke tid på å sette meg inn i det, i alle fall de store trekkene, slik at jeg kunne formidle det videre på en forståelig måte.
- Kildene: Den opprinnelige tipseren var livredd for å avsløre sin identitet. Den dag i dag vet jeg ikke hvem som fikk snøballen til å begynne å rulle. Frykten for å bli avslørt virket litt merkelig den gangen, men etter å ha snakket med flere i sfæren rundt Stormen-ledelsen, har det tegnet seg et bilde av at den som snakker stygt om Stormen, får svi på en eller annen måte. Svært mye av kildematerialet har aldri blitt publisert, og kommer heller ikke til å bli det dersom «noen» ikke vil snakke åpent.
- Gi seg i tide: AN har publisert flere titalls saker fra mars 2015 og til i dag. Mange av dem har hatt direktør Rolf-Cato Raade i sentrum. Han har blitt avslørt i å ansette sin gode venninne i en lederjobb, uten at den var lyst ut og gitt samme persons private reklamebyrå oppdraget med å lage åpningsprogrammet til Stormen – også dette uten å innhente tilbud fra andre. Han har blitt beskyldt for å lyve på seg et tilbud om en orkesterjobb i Skottland og hans lederegenskaper er trukket i tvil. Det sier seg selv at denne typen massiv medieoppmerksomhet kan bli i meste laget for en person å håndtere. Det var viktig for meg å ikke dra strikken for langt.

Konsekvenser:

- Kontrollutvalget behandlet saken og konkluderte med at feil var begått og at flere hadde ansvar.
- Bystyret skal vurdere driftsmodell på nytt.
- Det er bestilt en full forvaltningsrevisjon av Stormen KF.
- Styreleder Morten Jakhelln gikk av.
- Et helt nytt styre er valgt.
- Personen som fikk salgs- og markedssjefstillingen uten at den ble lyst ut, får ikke fortsette.
- Oppdrag som var gitt i strid med lovverket er terminert.
- Den sittende posisjonen mistet flertall.
- Ny ordfører i Bodø.

- Bodø Rhythm Group ble videreført.
- Jeg vinner Helgeland og Saltens journalistpris for 2015 for Stormen-saken. Fra juryens begrunnelse: *«Årets HSJ-pris går til et stort og omfattende nyhetsarbeid om en kompleks sak som berører kommunalt demokrati, tette bånd og samrøret mellom det offentlige og det private. I denne saken har journalisten møtt på et utfordrende kildearbeid. I en forbilledlig og nyansert metoderapport beskriver journalisten et omfattende og krevende arbeid med forsvunne, offentlige dokumenter og vanskelige kilder som ikke var til svars. Og hun reflekterer godt omkring kildekritiske utfordringer knyttet til anonyme kilder. I en tid der det er mye nedskjæring og innsparing, er det helt herlig å se denne typen grundig og omfattende arbeid. Siri Gulliksen demonstrerer at hun tar journalistikkens ideelle samfunnsoppdrag på alvor.»*

5. Oppsummering:

Fra å være en sak som handlet om at et bystyrevedtak ikke var blitt fulgt, har Stormen-saken utviklet seg til å bli en sak som handler om noe mye større. Bodø er en liten storby, der mange av de samme personene går igjen i de største selskapene. Denne «makteliten» har stor innflytelse og gode venner langt inn i maktens korridorer. Innflytelse og nettverk er utvilsomt bra for å få ting gjennomført, men i Stormen-saken har AN avslørt at den også lett kan misbrukes, dersom ingen følger med, tør å stille spørsmål eller kontrollerer.

6. Personlige betraktninger:

Jeg er forholdsvis ny i Bodø og var helt ny innen kulturjournalistikk da denne saken begynte å rulle. Nettopp dette tror jeg har vært avgjørende for at vi fikk hull på den. Bodø er en liten by der «alle kjenner alle», i alle fall i dette miljøet. Flere av kildene i denne saken har gitt meg tilbakemeldinger på at det føltes trygt å snakke med noen som ikke har kjennskap eller bindinger til noen av sakens aktører. Jeg var imidlertid ikke forberedt på at det kom til å bli så mye blest rundt meg som person. Jeg har blitt fryst ut fra enkelte miljøer og heiet fram i andre. Selv om motstanderne roper høyere enn tilhengerne, er jeg likevel tilfreds med hvordan jeg har løst denne saken. Jeg føler at jeg har oppfylt samfunnsoppdraget mitt, turt å stille spørsmål til vedtatte sannheter fra mektige personer og gitt en stemme til de som ikke tør snakke selv.

7. Avslutning:

Bodø fikk et praktbygg i Stormen, til den nette pris av 1,2 milliarder kroner. Halvannet år etter åpningen, er det en suksess på alle måter. Bygget vinner priser for sin arkitektur, selger ut flere konserter enn noen gang og vises med stolthet fram for tilreisende og turister. Men har de høye hurraropene for Stormen gjort oss døde for det som foregår bak kulissene i byens praktbygg nummer én?

Etter at AN begynte å granske driften av Stormen, har flere kritikkverdige forhold åpenbart seg. Målet vårt har ikke vært å rokke ved den ubetingede positive effekten byggingen av Stormen har hatt for Bodø, men spørre om kommunen har god nok kontroll på de

kommunale foretakene når enkeltpersoner kan trosse et politisk vedtak, uten at noen stiller spørsmål eller det får konsekvenser. Etter å ha jobbet med denne saken i flere måneder, hersker det liten tvil om at vi har å gjøre med innflytelsesrike folk som er villige til å ta snarveier for å få det som de vil. Det er også åpenbart at denne «makteliten» er såpass godt forankret at få tør si dem imot eller uttale seg i saker der de blir utfordret.

Det har utviklet seg en uheldig kultur i Bodø, en kultur preget av kameraderi, nettverk, vennskap, dobbeltroller og inhabilitet. Slike forhold avler underdanighet og frykt. Folk tør ikke å stå fram, verken internt eller offentlig. De vet det vil koste, ikke minst yrkesmessig, å legge seg ut med byens maktelite. Det er bekreftet fra mange kilder i ulike miljøer.

Morten Strøksnes' leserbrev har vært avgjørende for sakens progresjon, all den tid ingen vil stå fram å fortelle om hvordan de opplever å bli behandlet av Stormen-ledelsen. Ved at han fyrte løs, hadde vi muligheten til å følge opp anklagene.

Det har stormet i Bodø det siste halve året. Personer som lenge har fått gjort som de vil, uten at noen har stilt spørsmål, har blitt tvunget til å stå til ansvar for sine handlinger. Stormen-saken delte byen i to. Ennå er det antydninger som forurenses luften, men alt i alt har ANs avsløringer langt på vei fått rensket luften.

- Det er ennå ikke klart om valg av driftsmodell vil få økonomiske konsekvenser for Bodø kommune eller hvor stor momsregningen kan bli.

MERK: Stormen-direktør Rolf-Cato Raade har klaget AN inn for Pressens Faglige Utvalg for brudd på VVP 3.2 og 4.14. PFU skal behandle klagen i sitt februar møte.

Vedlegg:

1: Publiseringsoversikt (med nettlenger) 6 sider

2: Her er Stormen-nettverket (bilde)

3: Hardt ut mot makteliten (ikke publisert på nett) 2 sider

